

KIS LAP

1904. március 6-án.

Ára negyedévre 2 kor. Egyes szám ára 24 fillér.

Megjelen minden vasárnap.

A KIS GESZTENYE-SÜTŐ. (Lásd a 151. lapon.)

János generális.

ELBESZÉLÉS
AZ IFJUSÁG SZÁMÁRA.

IRTA
GODA GÉZA.

V-ik
FEJEZET.

(Folytatás.)

APÁTER most már elmondta németül a dolgot, amire Hoffkirchen ezredes fölugrott a helyéből, feldöntötte a teás esészejét, amiből a tea szépen végig foly a szoba virágos szőnyegén.

— Te láttad? kérdezte rémülten. (Hirtelen megtanult magyarul a vitéz ezredes.)

— Láttam, felelt András nyugodtan.

— Bizonyos?

— Bizonyos.

— Ezt a levelet, mondta, rögtön viszed Esztergomba Kuckländer ezredes várparancsnoknak. Értetted?

— Igenis értettem.

Az ezredes megint föl s alá lépegetett a szobában. Aztán megállt s valami mintha eszébe jutott volna, újból esőngetett.

— Száky Dénes hadnagyot! mondta az inasnak.

Innocentius nevetett.

— Nagyon helyes, mondta.

Az ezredes bólintott.

— Természetes. Csak nem küldöm az én katonáimat ilyen veszedelembe? Menjenek ezek a »vitézek« !

Száky Dénes belépett, katonás tartással üdvözölvén az ezredest.

— Hadnagy ur, mondta Hoffkirchen, azonnal nyergeltet, maga mellé vesz két lovas embert. Ezt ni. (Andrásra mutatott) és még egy vitézt. Egy vitézt!

A »vitézt« megint nagyon gunyosan hangsúlyozta. És ezt a levelet átadják Kuckländernek. Érti?

— Értem.

— Aztán mindjárt ott is maradhat Esztergomban a legényeivel együtt. Nincs szükségem önre. Ugy. És most mehet.

Gondolta, hogy ha igazán ostrom készül Esztergom ellen, hamarabb beleütközik Száky uram a török golyójába, mint idehaza.

— Értem ezredes ur, felelte Száky gunyosan, aztán sarkon fordulva, elhagyá a szobát.

Odakünn aztán nyergelt, maga mellé vevé Bottyán Jánost is és hármásban elvágattak Esztergom felé.

Az esztergomiak akkor már hírül vevék, hogy Ibrahim budai basa is elindult már seregével Esztergom ellen, de arról még Kuckländer ezredesnek sem volt sejtése, hogy Ujvár felől is közeledik az ellenség.

— Hogy éppen Esztergomra fáj a foga a kutyának! mondta.

— Hát most mit esináljunk? kérdezte, mintha nem is ő volna a várkapitány, hanem valaki más.

Jánosban sehogysen nyugodott a tréfa s így felelt:

— Ezredes uram! Ha én volnék a kegyelmed helyén, bezzeg tudnék én magamnak tanácsolni.

Az ezredes mosolygott.

— No ha tudsz, hát tanácsolj magadnak. Engem pedig hagyjatok békével, mert én a rózsáimat jobban szeretem minden hadviselésnél. Hogy hívnak ösém?

— Bottyán Jánosnak.

— Szép neved van. Majd kitörök bele a nyelvem. Nohát Bottyán János vagy mi, én nem bánom, ha te igazgatod a dolgokat itt Esztergomban, ha olyan nagyon értesz hozzá. Fújjátok föl az egész várat. Bánom is én. Csak engem hagyjatok békével, mert én nem érek rá arra, hogy a ti váraitokat védelmezsem. Nekem a rózsám meg a kutyáim a fontosak. Alásszolgája!

A derék várkapitány evvel sarkon fordult s otthagya a bámuló fiukat. Azok szóhoz sem tudtak jutni a nagy esodálkozás-tól s meg nem tudták érteni, hogy miképen bizhattak erre az emberre egy várat, holott egy ürgelyukat sem tudna megvédeni.

Bottyán nagyot nevetett ezen a dolgon, félre csapá kalpagját s harmadnapra, mikor már a budai basa seregei megérkeztek

Bottyán János

Esztergom alá s elhelyezték ágyuikat a dorogi hegyek tetejére, egy reggel kiütött vagy század magával s elpaskolta a vár közelébe szemtelenkedő törököt.

Azontul aztán megkezdődött az ostrom. Ibrahim keményen törté a várat s nem kimélt sem embert sem puskaport. Bottyán János pedig tréfára vette az egész dolgot. Süvegén mindennap friss rózsa virított. Piros rózsa volt mind a három s szép asszony keze tűzte föl Jánosnak valamennyit. Nem törődött hát a hulló ágyugolyókkal, a töröknek éktelen kiáltásával. Ahol a hare legveszedelmesebb volt, ott járt János egész nap s már nem volt Esztergomban olyan gyerek, aki ne ismerte volna Jánost.

Augusztus közepén jártak már, mikor egy estén egyedül járt János hadnagy a vár-bástyákon. Tul, a Duna felől éppen most vonultak föl az ujbári kajmakám katonái s messze, tul a városon iparkodtak hidat verni a sötétben, hogy egyesülhessenek Ibrahim basa seregivel. Bottyán elmélyedve nézte a távoli őrüzeket s valójában nem is gondolt semmire.

— Alszol-e hadnagy? szólítja meg valaki a háta megett, s ugyan-abban a pillanatban egy lágy, puha kéz érinti a hadnagy vállát.

— Ördög vagyok én, felel legott Bottyán. Sohasem alszom.

— Nekem nem vagy ördög, vágja vissza egy lágy női hang.

János megfordult.

— Te vagy Judit! mondta a vitéz boldogan s megragadá a feléje nyujtott kezét.

Csakugyan Judit asszony volt, Lakatos Judit, aki a három piros rózsát mindennap fölszokta tüzni a János süvegére.

Igy álltak most itt ketten, egymás kezét szorongatva s egy pár percig elmélyedve a tábori tüzek lobogó fényébe. Nagy csönd volt körülöttük. Olyan csönd, mint a halál előtt szokott lenni.

Egy kőpadra ültek.

— Judit, kezdte most a hadnagy, eljőnnél-e hozzám feleségül, ha nagyon megkérnélek?

Judit asszony nevetett.

— Furesa ember kigyelmed Bottyán uram, mondta aztán. Ott tulnan a török most készíti a hidat, amelyen a holttestünkhöz jöhet és kend meg akar házasodni?

Bottyán kacagott.

— Pedig, ha meg nem ígéred, én egy tapodtat sem teszek ellenük.

— Nem ígérem.

— No hát akkor meg is esz holnap a török valamennyiünket.

— Legalább jóllakik egyszer életében, vágta vissza Judit.

— Hát nem félsz?

— Nem én, amig téged látlak.

— No látod, pattant föl a helyéről a hadnagy. Tudtam én, hogy te leszel a feleségem. Mihelyt megláttalak, ez volt az első gondolatom.

— Hát nem bánom, ha kend is ugy akarja, felelt az asszony s most már megölelte Jánost. De van egy kikötésem.

— Ki vele!

Az asszony fölállott s végig tekintte a Dunán, ahol most már kezdtek fősorakozni Ibrahim katonái.

— Ezeket, mondta, kergesd el innen mielőbb. Nem szeretem őket.

— Ha csak ez köll rózsám, mondta Bottyán nevetve, ugy elkergetem őket mint az ürgét.

Szólt és vissza fordulva, belefujt tábori sipjába. A hang élesen szaladt át a Dunán s minden oldalról hallatszott a trombiták riadása.

Messziről, a Duna felőli uton pedig hirtelen megharsant egy mélabus magyar nóta. Valamelyik magyar fiu fujta tábori kürtön.

Bottyán János figyelt. Aztán a hang irányába mutatott s megszorítá Judit kezét:

— Hallod? mondta. Megjöttek a Lotharingiai Károly seregei!

* * *

MÁSNAP reggel Lotharingiai Károly megverte Ibrahimot Nyerges-Ujfalunál. A basa seregei rémülten futottak szerte szét. Batthányi Ádámnak Czobor-huszárai s a Monaszterli rácjai ott ütötték őket, ahol érték; s mikor rémült futásukban Esztergom alá értek, egyszer csak kitérültek a vár kapui s kilovagoltak rajta Bottyán katonái. Elöl ők hárman: Bottyán, Száky Dénes és Gál András. Süvegükön virított egy-egy szál piros rózsa.

— Rajta, fiuk vágjátok! hangzott Bottyán szava harsányan.

S a magyar fiuk neki ugrottak a futó ellenségnek, megkergették Budáig jobbról, balról Ujvárig s aztán meg, sem álltak, mignem harmadnapra Ujvár ormán ki nem tüzték a magyar zászlót.

Maga a kajmakám is ott pusztult el a vár alatt s utolsó sohaja egybevegyült a tüzek mellett táborzó magyar vitézek nótaival.

Az ujbári esata után Bottyánt megint kitüntették. Most már Esztergom főhadnagya lett belőle.

(Folytatása következik.)

A KIS GESZTENYE-SÜTŐ.

(Képpel a címlapon.)

- Vegyetek a gesztenyéből,
Gyűljön a pénz! Kell ma nékem.
- Mért ma jobban, mint egyébkor?
Magyarázd meg, kérünk szépen!
- Anyám beteg s alig telik
A sok drága orvosságra.
- Már pedig azt meg kell venni,
Akár milyen nagy az ára!
- Meg is veszem, de még eddig
Nincs árumnak vásárlója!
- Itt a pénzünk. Régen gyűjtjük,
Jó anyádat Isten ójja!
- Be jók vagytok. Üdvötökért
Imádkozom jó anyámmal...
- Sok a szegény! Oh, vajha csak
Igy tehetnénk valahányval!

Andor bácsi.

APRÓSÁGOK A TERMÉSZET VILÁGÁBÓL.

A madarak koldusa. Van egy különös madárfajta Afrikában, amely, habár ragadozó fajta, mégsem a maga emberségéből él, hanem majdnem kizárólag az embert tekinti élete fenntartójának; barátságot kötött vele, amely neki mindig hasznára van, az embernek azonban sokszor kárára. Ez az állat az élősködő kánya, igazi koldus és tolvaj a madarak közt, a legközönségebb ragadozó madár. Észak-Afrikában s különösen a nilusi tartományokban és a Vörös-tenger táján gyakori. Ez a madár minden madár közt a legszemtelenebb és legtolakodóbb; az »élősködő« elnevezést jobban megérdemli, mint bármely más állat. Foglalkozása a koldulás; ezért is szeret leginkább a helységekben tanyázni; mindennapos vendég az udvaron és a kert palmafáján épp úgy megszáll, mint a mecsetek csucsán. Mindenütt ott van s épp ez teszi terhessé, gyűlöltté. Éles szemét semmi sem kerüli el. Figyelmesen nézi az ember sürgés-forgását és mivel mindig látja, minden állat közül legjobban ismeri és érti az emberi dolgokat. Ha bárányt visznek a vágóhidra, az élősködő kánya menten ott terem, holott a nyájjal nem törődik; a halászatról jövő halásznál megjelen, az oda menőt észre sem veszi. Hajón és szárazföldön, ahol ölnek vagy főznek, rakodó-helyen, dögön, ahol csak valami

hust kaphat, mindenütt ott van. Páratlan szemtelensége, kapzsisága és az emberi szokások ismerete a sólyom ügyességével és vakmerőségével párosul benne. Látszólag közönyösen ül a vágóhidhoz közeli fán, vagy a mészárszékkal szomszédos ház ormán s nem törődik a csiklandó falatokkal; de amint egy vevő megjelen, elhagyja helyét és keringve lebeg fölötte. Jaj annak a vigyázatlannak, ha a szokás szerint kosárban, vagy sajtárban a fején viszi haza a hust: alighanem hiába adta ki a pénzét. Brehm, a híres állat-megfigyelő, a következőket beszéli erről a madárról: Gyönyörködve láttam egyszer, amint az élősködő a több mint egy kilós husdarabot kilopta a kosárból; hiába szitkozódott a károsult, bizony el is vitte! Abessiniában szakácsunk nyulat darabolt föl az udvaron; eközben hátra fordult, mert hívták: s az ügyes zsvány legott fölhasználta a kedvező alkalmat s elkaparított egy jókora darabot. Láttam amint az élősködő kánya elvitte a halat a halász-bárkáról s a tulajdonos hasztalan fáradt, hogy szemtelen utitársát elhessege. A szó valódi értelmében az ember kezéből lop. Az ember azonban nem egyedüli kenyér-adója; nemcsak ennek, hanem madár-társainak a dolgaira is ügyel. Amint egy sólyom vagy sas zsákmányt fogott, a tolakodó csapat legott körülvészi. Lärmázva, hozzá csapkodva üldözik az élősködő kányák, s mentől hangosabbak üldözés-közben, annál jobban szaporodik az utonállók száma. A nehéz teher akadályozza a sólymot a repülésben s így a lomha kányák csakhamar a nyakán vannak, elérik. Nem is türi sokáig ezt az arcátlan koldulást, oda veti zsákmányát a nyomorult uton-állóknak, hagyja őket civakodni s vissza siet vadászterületére fris vadat keríteni. A keselyű is gyűlöli, mert folyvást a lakmározók körül ólalkodik, bátran sikamlik el köztük és ügyesen kap fel minden husdarabot, melyet a nagy ragadozók mohó lakomájuk-közben félredobnak. A kutya is megugatja, mert tudja, hogy kész minden keservesen megszerzett falatot ellopni vagy legalább részt kérni belőle. Vadászatra ritkán szánja rá magát, jóllehet éppen nem egyetlen és az apró baromfit, galamb-fiókat, egeret, csúszó-mászót és halat, ezt a legkedveltebb táplálékát, ügyesen fogja. A bennszülöttek szemében az, ami valósággal: tolakodó, terhes társ; mindazonáltal még sem üldözik. Azt hiszik, hogy az udvariasság és vendégszeretet törvényeinek is eleget köll tenni, tehát bántatlanul hagyják garázdálkodni.

JANCSI és JANÓ.

— Huszáros történet a szabadságharc idejéből. —
Elbeszéli Józsa Antal.

Havas eső hullik. Ágyudörej hallik.
Köd, felhő, füst-pára körül az ég aljig . . .
Reng a föld. Az ég zöng. Morajlik lent és fönt . . .
Dübörg az ütközet, mióta pitymallik.

Csatatér egy csücskén osztrák cserepárok.
Eminnen huszárok, deli szép huszárok . . .
Amazok puskáznak, emezek csak áznak . . .
»Hej, csak ne lenne oly széles ez az árok! . . .«

Karácsony, karácsony, fekele karácsony,
Öreg legyen ördög, aki ilyen lásson!
Vertük a horvátot, ütöttük a rácot . . .
Nem ilyen világ volt bezzeg Szent-Tamáson!

Most csak itt ácsorgunk, téllen-tehetetlen,
Hiába vezérünk kapitány ur Bethlen!
»Mi baj van az aljban?« — »Hát bizony nagy baj van:
Téllenül itt veszünk ebben a szemetben.«

»No, ha csak ez a baj — szól a kapitányuk —
Megakaszt-e minket ez a kis patkány-lyuk?
'Sz csak egy zabla-rántás ez az eke-szántás! . . .
Neki hajrá, bátran — s azokat meghányjuk!«

»Jó lesz biz' az, jó lesz! Haj-előre, éljen!
Egy kis kút-gödörtül eb az, aki féljen!
Azzal: »Rajta! Rajta!« — Átrepülnek rajta,
Mint suhanó villám fürgeteges éjben.

Szalad a cserepár, a füle se látszik,
Viszi a plundráját, meg sem is áll Váczig.
Egy-kettő elmarad vagy a fübe harap.
Némelyik térdre hull: »Pardon, huszár-bácsik!«

Vége a munkának... Gyűlést trombitálnak.
Huszárok, huszárok szépen sorba állnak.
Ahogy állnak csendbe: hiba van a rendbe!...
Keresik, keresik: egyet nem találnak.

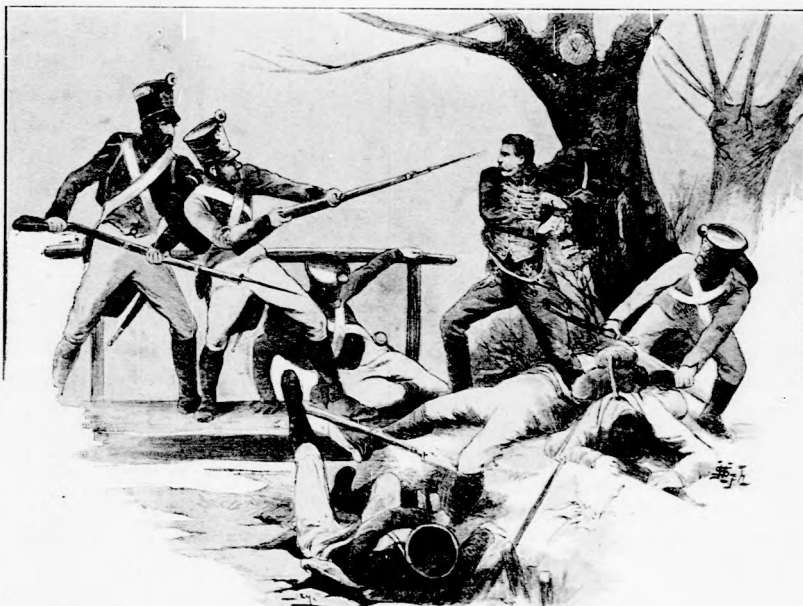
»Csutak káplár menjen mindjárt négy legénnyel,
Kutassák Kócz Jancsít, merre jöttünk, széjjel!«
Keresik, keresik... Biz' ilyen megesik:
Nem találják azt meg se nappal, se éjjel.

A káplár jelenti: »Amerre csak voltam,
Erdőt, mezőt, bokrot mind összecseholtam.
Elveszett a bamba! Se hire, se hamva...
Csak a lovát leltük az árokba, holtan.«

Vitéz Kócz Jánossal mi történt, mi történt!
Biz' ő némelté lett, bár nem igen önként.
A lovát lelőtték, őt-magát letörték.
Most osztrák katonák tesznek neki förvényt.

Golyót kapott lóva a szörnyű rohamba'.
Mit tegyen? Megindult gyalog, de rohanva.
Ahogy fut: »Halt! Hopták!«... Németek
elfoglák...
Igy lett magyarok közt se hire, se hamva.

Valami tíz osztrák épp' arra botorkált,
Egynek ugyan Jancsi elvágta a torkát —
De a löbbi: rája!... »No, adta huszárja!...«
Oldalról, hátulról bizony őt lefoglák.

Nagy fa alatt mostan egy osztrák strázsálja.
Szegény »gyalog-huszár« mit legyen, hát állja.
»Hej, a kutyofáját, az ide-odáját!...
Csak én nálam volna neki a puskája!«

Többi német bent van, vigad a csárdában.
Ez, aki őt őrzi, rápaslog jártában.
Jancsi vissza-vakkan, mindegyre vigabban: —
»Nem laktál, te, Janó, valaha Árvában?«

»Hogyne laktám volna, bár mozd izs ott volnám!
Bár mozd izs kanalat kizs kocsiakán
tolnám!...«

Most — katina vagyok!... Sag nyem szívest
nagyon,

Ha muszáj nyem volná, bizony meg-
ugornám...«

»Hát hisz' akkor, testvér, vigyen el a manó!
— Nizd csak, nizd! — Nem te vagy a Zámiska
Janó?«

»Sag persze az vagyok! De most nyem tót
vagyom:
Kezembe nyem látolsz ez a nagy pukkanó!...«

Hallgatnak. Megállnak. Kicsit ókumlálnak.
Furcsa ez a helyzet huszárnak, bakának,
A németbe ojtott tót baka, elfojtott
Hangon így sultogál a magyar huszárnak:

»Hát te ki megvolnád, hogy ismerolsz engem?«
»Hisz' az uraságnál, ott veletek szemben
Ott voltam parádés! Emlékszek én rád is...
Sokszor voltál nékem azóta eszemben!«

»Vollad vagy nyem voltad, most mindegy az
megvan!

Te megvagyolsz huszár magyaroszi seregban,
Rab vagyolsz nikemnak! Izs én nyem engedlak
Mig zengim szivedban valahány sag csepp van!»

»Ne bolondozz, Janó, hátha megegyeznék!
Megszolgálnám néked az életben ezt még.
Most te vagy hatalmas, hős és diadalmas! . . .
Tedd meg, hogy valahogy gonoszul ne vesznek.»

Janó is kihuzza magát a plundrába',
A dicsérő szótul egy »kicsinkál» kaba:
»Ja! Vágyom hatalmas, vagyom: dilduldalmás.
Hős vagyom: vagyom a császár katonája!»

»Éppen azért! — Boesáss egy kissé szabadon,
Majd segíts te osztán valahogy magadon!»
»Az sag nyem így meglesz: a nyakadra nyekk
lesz!
Hogy innét megszökjél: azt sag nyem meg-
adom.»

»Oh, mért vagy te, Janó, kegyellen ily nagyon!»
»Hja, én mozd nem pajlás, sag ellensig
vagyom.»
»Legalább azt kérem, ha már ugysis végem:
Ne kötéllel haljak, löj engemet agyon.»

»In zagyon meglüni? Hát vagyom in hóhér?
Ezt nyem megsinátnék egy marok bagóér.
Sehogyan se nyem, nyem! . . . Mit gondolsz te
bennem?!»
»No hát akkor Janó, tedd meg egy bankóér . . .»

Azzal ethallgatnak . . . Janó nagykevélyen
Föl-alá jár, vágja a lábát keményen.
Jancsi pedig zordul, egyet-kettőt mordul
S rántja a csákóját a szemébe mélyen.

Kis váraltva Jancsi megin csak megszólal
Hátha többre menne már a Janóval.
De ez állja fennyen: »Semmiért se nyem,
nyem!»

»Nohát — mondja Jancsi — imádkozz a lóval.»

Mégis újra kezdi: »A teremburádat,
Te Janó, ha borzong amattól a hátad;
Nem mersz kivégezni, ugy hát tedd meg ezt ni:
Add nekem egy percre kölesön a puskádat.»

»Hát mineg nikodnak az enyim puskád sag?»
»Mért másért, csak azért, hogy magamnak
ártsak.

Ne kötélre jussak, mint a zsvány csufnak:
Főbe lőném magam . . . — Mondja Janó:
»Várj sag!»

(Vége következik.)

TÖPÖRTYÜ JÁNOS.

Irta Mendelényi Béla.

»ÁT BIZ' én kezdhethném a sort ott
is, hogy nem volt a falunak szegé-
nyebb szegénye Töpörtyü Jánosnál.
De ezt nem csak a falu — ország, világ
is tudta.

Inkább azt mondom el, hogyan lett ebből
a szegény Töpörtyüből gazdagok gazdagja.
Hej, mert ennek a titkáról de bölcsen
hallgat ő kigyelme, mind máig.

Hallgassátok és okuljatok.

Történt pedig egy napon, mikor már
Töpörtyü uram az utolsó garasát adta ki,
s azt is kenyérre, mert már szalonnára nem
tellett, ilyen sóhajtott fel kalyibája előtt:

— Már most ez lenne az utolsó falat
kenyér a háznál. Ha elfogy, akár holnap
kezdjem a koldulást, mert munkát ugy is
hiába keresek. Bizony volt valami oka-foka
annak, hogy Töpörtyü János így sóhajto-
zott. Faluszerte elkészült már kiki a taka-
rással, hordással, csépléssel. Keresve sem
kinálkozott olyan munka, akire külön dol-
gos kéz kellett volna, mint amilyen kinek-
kinek portáján amugy is kitellett a ház-
népből.

Ezek szerint volt hát reménység hiján
Töpörtyü János és mert belátta, hogy se
főlebb, se lejjebb: egyet gondolt és utnak
eredt, ki a faluból, el a világba.

Csak hogy éppen az öreg Cibak bátyót,
a szomszédját kérte meg, hogy legyen
egy kis ügyeléssel a viskójára, míg ő oda
leszen, egy hétig, vagy, ugy kerülhet, ket-
tőig is.

Ennek utána pedig elindult és ment
Töpörtyü János, de olyan akkurátusan,
mintha szakmányba tenné a lépést.

* * *

Nem is tudom, a harmadik határon
járt-é, avagy a negyediken is tulfelé volt
már, de annyi szent, hogy nagyon elestele-
dett a sok menésben.

Éppen falut ért, hát nagyon is meg-
örvendett, hogy ime lakott helyre meg jó
emberekre akad, akik talán csak kisége-
lik valamennyire.

Hogy közelebb jutna a faluhoz, a legszélső ház mellett, a sövény aljában nagy ficánkolást lát ám.

Hamarosan azt sem tudta csibe-é, mi veri ott a port. De, amint odalép, ime látva látja, hogy egy nagy szál róka vergődik a csapó-vasban. S hogy a koma idekerült, azt nagyon is bizonygatta a csapó-vasra pedzett kakas. Erre fájdukt meg a foga a rókának; de bezzeg most nem kívánta még a színét sem.

— Hát szük-e a világ he? szolt oda Töpörtyü.

— Jajaj! rimánkodott a róka. Soh'se bánod meg, ha most az egyszer kisegitesz ebből a nagy bajomból!

— Ugyan, ugy-é? Talán meg is emlékeznél rólam?

— Meg én, de ugy, hogy halálos-holtodig se felejténéd el.

— No, no. Ha már így van, akkor ne mondd, hogy rossz emberrel volt dolgod.

Azzal aztán neki feszíti Töpörtyü uram a farkós botját a csaptatónak, feszíti-feszíti, de addig feszíti, hogy a róka egyszeriben csak kiugrott belőle.

— No te szegény ember; egy segítség: egy jó tanács!

És a róka usgyé, de ugy elszaladt, mint a parancsolat.

— Hát a jó tanács? kiált utána Töpörtyü.

— Fűzfavessző, kiáltotta vissza a róka.

— Megadtad neki, gondolta Töpörtyü. Hogy azt mondja: fűzfavessző.

No, de megyen be a faluba.

Hogy beérne, látja ám, hogy sebtén gyül a nép a község háza köré, ahol szörnyen válogatják a markos legényeket. Nem is igen kellett azt tudalkolni, hogy minek ez a nagy sorozás. Ott ritta öreg, apró egyaránt, hogy az országba betört egy óriás és rémitő pusztitást vitt már végbe eddig is. Ott lakozik az Érc-erdő alján és szörnyen fenekedik, hogy vagy akad ember, aki őt lebirja, vagy kitépi az Érc-erdő minden fáját egy lábíg, s odább áll vele. Az Érc-erdő pedig, merő érc az utolsó cserje is, a legnagyobb kincse volt az öreg királynak. Küldte is hát legjava vitézeit csapatostól, hogy csak tanítsák ember-segre azt az óriást.

De mi haszna küldte, mikor az óriás csak ugy bánt a vitézekkel, mint a petrezselyemmel szokás. Kapta, derékban törtépte őket egyenként.

Igy azután lassanként elhullván a java vitézek, csakhamar a környék népére került a sor.

Ment is sok trombitás hirmondó s viték a királyi parancsot ország szerin tova, hogy aki erőt érez a karjában, bátorságot a szívében, hát csak sietve próbálkozzék. Annak pedig, aki lebirja az óriást, ott a kincstár, benne az üres véka: aztán mérje az ezüstöt, aranyat, ameddig jól esik neki.

De a nagy ígéretre sem igen buzdult a sok ember; mert bátor nagy szó az a sok véka kincs, de az óriás is óriás ám.

— De már, hogy engem is kettőbe szakasszon, abból ugyan nem eszik, morogták erről is, arról is.

— Nincs hát ebben a faluban egy teremtetett fia lélek, aki összemérkőzzék

avval a rusnya óriással? kérdezte a kiáltó ember.

Mind huzódott a sok legény. Addig-addig, míg végtére Töpörtyü János egy-maga maradt ott a kiáltó mellett.

— Kend talán mérkőznék? kérdi tőle.

— Hásze, csak annyi baj legyen, lökte a szót Töpörtyü János.

— Nono, került közelébb a falu népe.

— Micsoda akkurátos ember; pedig nem is a vidékre való, hallatszott körben.

— Hát ha kend vállalkozik, akkor ide mögém a nyeregbe! mondta a kiáltó.

— Már aztán így még szivesebben, szólt Töpörtyü.

Azzal aztán ki a faluból, vágatva.

De csak egy darabon. Mert, hogy az ut sem volt elég sima, meg kettő is ült a nyeregben, a paripa is makranczoskodni kezdett. Hiába szólogatta, sarkantyuzta a kiáltó.

Végtére is azt mondja Töpörtyünek:

— Vágjék csak kend arról a bokorról egy vesszőt.

Leugrik Töpörtyü, s nyomban nyisszent a füz-bokorról hajlós vesszőt, de kettőt.

— Mért vágott kettőt? kérdi a kiáltó.

— Mit tudhassa az ember, minek mikor veszi hasznát? mondja Töpörtyü.

Ezzel tovább mennek. Addig pedig mindig mentek, miglen egyszer csak, topp, éppen az Érc-erdőhöz értek.

— No, azt mondja a kiáltó, ahol az óriás, ni! Már most Isten áldjon.

Azzal bizony lesegíti Töpörtyüt a nyeregből, maga pedig hajrá!... odább áll.

Töpörtyü János egy darabon nézte, hol az óriást, hol pedig azt a két kemény vitézt, akik talpig vasban ott hadakoztak ellene. Közben pedig mind közelébb ment, mert ilyet bizony világ-életében nem látott.

Mert a két vitéznek az öve telis-tele volt tüzködve fringiával és ezzel szabdalódtak. Az óriás pedig, valahányszor hozzá sujtott valamelyik vitéz, csak elkapta a fringiót és úgy eltörte-csavarta, akár valami rossz gyújtó-szálat.

Egyszer azután elunja a dolgot az óriás, nagyot kiált és derékon kapja az egyik vitézt és akkorát hajit rajta, hogy tán a holdig repült szegény feje.

Mikor ezt látta a másik vitéz, egyet sem szólt, de úgy elszaladt, hogy óriás legyen, aki utólérje.

Am az óriás éppen utána akarta hajítani ezt a másikat is az elsőnek. De nagy dühében, nem lévén vitéz, usgye!... neki ront Töpörtyünek.

Szegény Töpörtyü futott volna, de már nem lehetett. Így aztán csupa halálos ijedtében neki suhint a füsztavesszővel és ugyan szemközt csapja az óriást.

Az óriás megint egy szörnyüségeseget kiáltott, elkapta a füsztavesszőt és téptörtö volna szét.

Áná a füsztavessző hajlott, hajlott, fordult, meg megint hajlott, de csak nem törött.

Addig erőlködött pedig az óriás, míg végtére irtózatoss dühében megkapta tulajdon kezével tulajdon két lábát és iziben kétfelé tépte önmagát.

No, Töpörtyünek csak éppen annyi tenni valója akadt, hogy lenyisszentse az óriás fejét.

Közben pedig került ember innét is, tul is, aki megbámulja Töpörtyüt, amint az óriás fejét cipelte a vállán, görcsös botja végén.

Es lám (híre előz mindenkit) mire Töpörtyü elért a király székvárosába, már elibe harangoztak. Ugy várta a proseecció.

De hogy szómat egybe ne keverjem: a város végén, az ér partján csak kit lát egy veremben? Kit? Tulajdon azt a rókát, akit a csapó-vasból kiszabadított.

— Segíts, segíts rajtam, te áldott jó ember! Bizony nem leszek hála nélkül, rimánkodott a róka.

— Nono, lássuk csak, mondja az emberünk. Hát megint és megint?

— Csak most ments ki innét. Bizony nem bánod meg, mondja siránkozva a róka.

— Gyere hát, szól Töpörtyü és lenyújtotta a görcsös botját.

Erre a róka ki a veremből mint a nyil, és csak úgy futtában kiáltotta:

— Egy segítség: egy jó tanács!

— Melyik hát az?

— Csak annyi aranyat végy, amennyi egy lyukas társzekerre fér! kiáltott a róka.

— Van eszemben, gondolta emberünk. Hanem azért szeget ütött a fejébe a róka mondása.

No, ennyiben maradt hát. Töpörtyüt pedig nagy hálálkodva fogadták a városban. Vitték egyenest a király elé. Ez meg nyomban parancsot adott, hogy egyenest a saját ebédjét tálalják föl ennek a jeles férfinak.

Gondolhatjátok, hogy takaros ebédet evett azon nyomban a mi Jánosunk és a bor sem volt éppen kivetni való, amit az ebédhez feladtak.

Mikor aztán vége szakadt az ebédnek, a király maga vezette karonfogvást a kincstárba és ott körülmutogatott:

— Nézd fiam, ez itt padmalytól-mester-gerendáig, pinczétől-hiuig merő ezüst, amaz meg arany. Beszélj hát, miből mennyi kell?

— Hát, uram királyom, fölséged kezében életem-halálom, biz én egy szekérral kérnék mindebből.

— Meglesz fiam. Még társzekeret is adok, lovat is.

— Majd azonban, ha nem neheztelné fölséged, magam szemelném ki a társzekeret.

— Jól teszed fiam, csak iziben.

No, elékerül Töpörtyü János hamarost egy lyukas társzekerrel. A király pedig maga mérte rá, de pupozva a sok drága kincset. Be is fogatott négy hatalmas lovat, azzal aztán elparolázott Jánossal.

Indul hát János hazafelé. Maga hajtotta a lovakat és ugyan igyekezett előre. De akár mint is igyekezett, csak uton érte az este. S amint haladna, nagy agyarkodást hall a háta mögött.

Visszanéz, hát, uram fia, egy csomó haramia gyilkolja ott egymást. Ezek a zsvány gazok utána eredtek Töpörtyünek, mivel hogy tudták, micsoda rengeteg kincset visz. Azon voltak, hogy kirabolják oszt megölik. Hanem a lyukas társzekeréről lehullott kincsen hamarosan összeverekedtek. Annaira, hogy egyik a másikat ott öldöste halálra.

Hát az igaz, hogy fele kincs oda veszett így, de felével mégis haza került Töpörtyü és bizony még a bíró is megfordult nála egy kis kölcsön pénzért.

És hiszitek-é, nem-é: egy szép reggelen, amint Töpörtyü uram a kertjében sétálna, ime a baromfi-ól mögött a hurokban kit lát: tulajdon azt a rókát, akit már kétszer kiszabadított.

Csak hogy most már nem volt szükség szabadítóra, mert a ravasz róka, aki kétszer olyan fain tanácsot tudott adni, ime maga vesztébe rohant, ugyanugy mint már kétszer. S most ki is mult nyomoruságosan.

— Lám, mondta Töpörtyü, ennek, szegény fejének mennyivel több esze volt, mint nekem, s ime hurokra került mégis. De jobb úgy, legalább el nem mondja senki-nek, hogy ő tett gazdaggá.

S még lármát csapot, hogy így a gaz róka, ugy a csalárd ragadozó és kilöktette az árokba.

Csakhogynem tudta ám Töpörtyü uram, hogy a róka halála óráján testámentumban hagyta reá a nagy titkot egy szajkóra, az meg reggeltől estig egyebet sem fecseg, csak mindig ezt.

No, hát ettől tudom én is az egész sort.

INNEN-ONNAN.

Angolország vasutain, beleszámítva a gyermekeket is, 523,982-en végeznek szolgálatot.

*

Ha az ember olyan gyorsan tudná szedni a lábait, mint a hangya, akkor óránként 800 mértföldet gyalogolhatna.

*

Londonban 115 mértföldnyi közúti vasút van, de elkelve 1000 mértföld is, oly rengeteg a forgalom ebben az óriási városban.

*

A legnagyobb bronz szobor Szent-Pétervárott van és ez Nagy Péter cár szobra, amelynek súlya két és fél millió font.

*

Keresztély dán királynak van a legértékesebb madár-tojás gyűjteménye; 75.000 dollárra becsülik.

*

Portugál a legműveletlenebb ország Európában. 100 lakosa közül 63 nem tud írni.

*

Angliában elég biztos a vasuton való utazás. 1902-ben 9 millió utas közül csak egy halt meg baleset miatt.

*

Perzsiában amelynek területe hatszor akkora, mint Magyarországé, csak 54 mértföldnyi hosszúságu vasút van.

FEJTÖRŐ.

Rejtvények.

Szerkesztették *Könyöki Izolda és József.*

I.

M köd am

II.

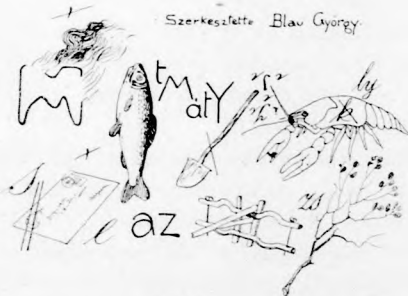
vény vény vény vény $\frac{t}{a}$

III.

Mű Mű Mű Mű Mű

Kép-rejtvény.

Szerkesztette *Blau György.*

A megfejtők között, a kihuzott nevek sor-rendjében: **3 korona-**, **5 korona-** és **8 korona-**áru könyvet sorsolunk ki jutalom-díjul.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXVI. köt. 8-ik számában közölt rejtvények megfejtése a következő:

Szó-rejtvény: Névnep.

Rejtett szók: Bor, tor, kor, por, sor.

A	N	N	A
E	R	N	A
O	L	G	A
L	A	C	I

Kocka-rejtvény:

Megfejtők: Balla Melánia, Oberle Pistika, Wurm Bettyke, Pasiut Adél, László és Endre, Benedek Béla, Bertényi Erzsike, Resetárits Lajos, Jankovits Cella és Janika, Bachó Oszkár és Livius, Kremsier Irma és Géza, Medveczky Margitka és Sándor, Strasser Pál, Frankl Lilly, Fáy Blanka, Polgár Anna, Lax Henrik, Fülep Erzsike és Olga, Genersich Margitka, Geréb Lajos, Kovács Margit és Ilonka, Thyll Laci, Szemző István, Blau Rózsika, Humayer Erzsike, ifj. Geönczy Béla, Bodolay Ducika és Loránd, Basch Gizi, Boda Nellike, Rothmiller Miklós, Kendi Laci, Marsovszky Etelka, Pollacsek Jenő, Szász József, Gulyás Józsi és Béla, Landesmann Feri, Tischler Mici és Lajos, Györgyfalvy Gizella és Miklós, Bernáth Lajos, Eichner Ilona, Iványi Ernő, Endrényi József, Kúszler István, Fellegi Vilmos, Rakovszky Menyhért, Pataky Laci és Pista, Deutsch Géza, Schwarz Emmy, Wittmann Erzsike, Kunda Ilona és Gita, Becser Lenke, Aninger Sarolta, Klára és Jolán, Czukrasz Gita, Vilikó Margit, Róna Tibor és Ferike, Erdődy László, Klein Margit, Elek Ella, Rohr István, Nay Ferenc, Hertelendy Andor, Fráter Iván, Könyöki Matild és Józsi, Palágyi Tibor, Mizsey Mariska, Pongrácz Sarolta, Szigriszt Emil, Keczer Ilona, Schvarecz Janka, Laczay Bandi, Kácsér Endre, Bercike és Aurél, Fichler István, Surányi Karolin és János, Paulik Irike, b. Gerliczy Felicia és István, Melichár Marcsa, Veisz Lenke, Margit és Andor, Feilitzsch Cécile, Szabó Gyula, Szathmáry Berta, Agoston, Lilly, Streicher Tivadar, Czögler Ilona, Benyovszky Pista és Béla, Szabó Rózsika, Breuer Lajos, Rracsók Ilonka, Bibél László, Beke Berté, Gyula és Zoltán, Szabados Pannika, Fränkl Alice, Rothmann Klári, Lukovits Lucika, Jung Ilus, Bayer Sándor, Dávid Kató, Gálbory Ernő, Müller Lili, Milutinovits Corinna és Janka, Csillag Erzsike és Kornél, Goldstein Anna, Wagner Elzi, Jenő és Irén, Mérey Dalma, Megele Ilona, Matskási Magda és Márta, Halmii áll. gazd. felső népiskola nevében: Báber Antal, Báber Ferenc és Tóth Mihály, Oblath Leó, Lamos Margitka és Zoltán, Horváth Feri és Ilonka.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén: 3 korona áru könyvet nyert **Benedek Béla**, **Borgó-Prind**; — 5 korona áru könyvet **Genersich Margitka**, **Kolozsvár**; — és 8 korona áru könyvet **Erdődy László**, **Budapest**, kiknek az illető könyveket a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXVI. köt. 7-ik számában közölt rejtvények megfejtését beküldték még: Fodor Imre, Geréby Iduska, Ránd Richárd, Löbl Pepike,

Thyll Laci, Blau Rózsika, ifj. Zelenka Pál, Bodolay Ducika és Loránd, Belgrád Sándor, Záborszky Mariska és testvérei, Szabados Pannika, Reichel József, Ledermann Tini, Milutinovits Corinna és Sárika, Gáspár Izuska, Aninger Sarolta, Klára és Jolán, Blahó Mici és Gyuri, Szabó Gyula, Berezsenyi Dóra és Adám, Fürst Sárika, Szénes Ilona, Klára és Pál, Molnár Marcsuka, Pruzsinszky Margit, Dávid Kató, Gálbory Ernő, Peri Erzsike, Strasser Pál, Okolicsányi Feri, Fáy Blanka, Fellegi Vilmos, Pető Gizike, Karácsony Sándor, Basch Gizi, Medveczky Margit és Sándor, Szigriszt Andor, Pap Lillyke és Gizike, Cherrier Ilonka, Klein Margit, Rothmann Klári, Fazekas József, Ungár Erzsike és Sándor, Pasiut Adél, László és Endre, Palágyi Tibor, Heigel Akos és Ilus, Meczner Tili és Kari, Michnay Gyula és Géza, Szathmáry Berta, Csekme Irmuska, Bracsók Ilonka, Kohn Ferenc, Melichár Marcsa, Czögler Ilona.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Dancs Béla. Bizony van fecske-pusztító nép is, még pedig az olasz. Magam láttam Bolognában hosszú vesszőkre fűzött fecske-madarakat, melyeket az olasz nép nagyon szeret, persze sült állapotban. De épp úgy ejtik ott hurokba az éneklő madarat is. Különben, így tűnődhet magában a veréb, miért éppen engem üldöznek az apró madarak közt? Am azért mi csak maradjunk hívei a régi kedves babonának, mely a fecskét Isten madarának tekintti. Bár csak látnók már ide-oda nyilalni a kék ég alatt s hallanók kedves csicsérgését. Ami néhány hét múltán be is fog következni. — **Jankovics testv.** Mégis csak szivesebben veszem a saját irástokat, ha tökéletlen is. — **Fellegi Vilmos.** Befogadtam. — **Okolicsányi Feri.** Szabad rejtvenyt csinálnod, amennyi tehetségedből és idődből telik. Sőt a javát be is küldheted. — **Müller Lili.** A kutyusról irt érdekes soraidat besoroztam. Gondos írásodban örömmel tellett. — **Pataky Laci.** Átadtam a rajzművésznak, aki majd talpra állítja. — **Palma József.** Az a két név már kelletlenül süröbben fordult elő. Vagy egy esztendőig pihentessük. A másik régi. — **Szabó Rozsi.** Bátor! — **Rothmann Klári.** Sorukat ejtem. A tréfás számtani rejtveny azzal az 5 lóval nagyon ismeretes. — **Oblath Leo.** Hiszen az a te rejtvenyed megfejtése csak balról jobbra megy, mikor pedig annak fölülről lefelé is ugyan-egy eredményt köll felmutatnia. — **Lamos testv.** Hogy sok levélpapírost rongálsz el, amíg tisztába hozhatod irasodat, ne említsd panaszkép. Olesó a papíros, a takaros levél pedig dícséretet hoz számodra. — **Goldstein Anna.** Ugyesek, bekerülnek. — **Streicher Tivadar.** A tiedhez hasonló kérdés nem ritka: mi okból nem jelent meg neved a megfejtők rovatában? Állando válaszom, ez: mivel a levelet meg nem kaptam. — **Agoston Lilly.** Telik tán töled különb is. — **Veisz testv.** Én csak válaszolok. De ha ti valami ügyben nem torultok hozzám, mit és kinek feleljek? Megjegyzem: csak is szükséges kérdést, vagy érdemes közleményt veszek figyelembe. Az, aki után kérdezősködöl, természetesen kis fiu még. Különben csak nem versenyzett volna? — **b. Gerliczy testv.** Már hogy ne fogadnék el? Ha megfelelnek, közlöm is. A korai haladást örövendve veszem tudomásul. — **Hertelendy Andor.** A bő küldeményben kedvemre válogattam. — **Benyovszky testv.** A Streicher Tivadarnak szóló üzenetből ti is érthettek. — **Ungár testv.** A beküldött játék csak

amolyan sorsolási játék, amely egy csöppet sem mulatságos. Hetyke leveledre még csak azt válaszolom, hogy amint a »Forgó bácsi 10 parancsolatában« meg vagyon írva: minden olyan ügyben, mely nem szerkesztői ügy, a kiadó-hivatalhoz kell fordulnotok. Soraidat egyébiránt átadtam az illető helyen. — Képezdei övő. Gyermekek oktatójától ugyancsak verengző versikék! Még az emberevéstől sem riad vissza. — Gálbory Ernő. Az egyiket. — Kata néni. Levél megy. — Klein Margit. Majd többet magával jelen meg. — Czukrasz Gita. Besoroztam. — Schwarz Emmy. Hajtogatott ige vagy főnév nem foglalhat helyet a rejtvényben. Már most újból fobáskodj neki. Harmadikban megvállik. — Pető Gizike. Furcsa, hogy annyi magyarázat után mégse térél rá a pótló-rejtvénynek nyitjára, hogy t. i. a pótlandó szó sem lehet el értelem nélkül. Ezeknek pedig *ém, áb, ima* stb. ugy-e bár hogy semmi értelmök. A másik sem jobb. — Fáy Blanka. Sőt! Azt szeretem éppen, hogy kezdő létedre vonalzott papirosra írsz, mint ahogy kívánom is. Vonásaidból azt látom, hogy nem sokára csinos betűket fogsz vetni. — Küssler Nora. A régi görög idyllt vonzóan irtad le te is, de mint nagyon ismerettest, nem foglalhatom be a Kis Lap közleményeinek sorába. — Iványi Ernő. Kérdésedre rég megjelent a válasz: hogy az iskolai év kezdetén. A rejtvényed nagyon soknak jutott már eszébe, de közölni csak egyszer lehetett. — Fridrik Margit. A március 15-e napján egyebet értünk, mint amit te a szindarabocskádban előadsz. De azért nincsen minden érdem nélkül a te

kisérleted. — Endrényi József. Telik tőled jobb is, csak komolyan akard. — Aninger testv. A ti küldeményetekből is többet igtattam a közlendők sorába. De nem árt tudnotok, hogy éppen 316 feladvány van a tseitek előtt besorozva. — Pichler István. Nagyon természetesen a kiadó-hivatalhoz kell fordulnod. — Marsovszky Etelka. Jobbat várok. — Reichel József. Más alakban a te rejtvényed már megjelent. — Boda Nellike. Az egyiket. — Szabados Pannika. Te is versenyzhetsz. — Záborszky Mariska. Mentől előbb kedvező híret vegyem a te szerencsés fölpülésednek. — Fischl Frici. Majd sora kerül a tiednek is. — Szép József. Hát az igaz, hogy nem nagy fejtörésbe lesz fölfejtteni a te találós kérdéseidet. De magad te nagyon vesződtél a kitalálásukkal. — Polgár Anna. Mély részvétellel veszem híreát a ti kedves Bözsikétek halálának. Legyen neked végig a se életpályádon örangyalod. — Ifj. Zelenka Pál. Ha figyelmesen olvsnád az e rovatban foglalt üzeneteimet, nem kérdeznél. Kérdésedre a kiadó-hivatal adhatja meg a választ. — Blau Rózsika. Lássuk azt a kockásat! — Bodolay testv. Ha a kis lányokat nagyban érdekli a Robinson története: Zrinyi Ilona vagy Szemiramisz vagy Bornemisza Anna története is érdekelheti a fiukat. Hogy a »leghuncutabbjából« valók vagytok, Roszcsont Ferke tudomásul veszi. — Szánthó László. Mint afféle időszerű dolgot, szívesen közlöm. — Több levélről a jövő számban.

Társ-szerkesztő ROBOZ ANDOR.

Tanítóknak, szülőknek, nevelőknek és házitanítóknak,

akik 6-12 éves gyermekeket magánúton tanítanak, megbecsülhetetlen és nélkülözhetetlen vezérfontalat szolgáltatnak a paedagogiai irodalom kitünő művelője:

JUHAY ANTAL

— által irt következő művek: —

A GYERMEK ELSŐ TANÍTÓJA.

Gyakorlati vezérkönyv az elemi népiskola első osztályában kötelezett összes tantárgyak tanítására.

A MÁSODIK OSZTÁLY TANÍTÓJA.

Gyakorlati vezérkönyv az elemi népiskola második osztályában kötelezett összes tantárgyak tanítására.

A HARMADIK OSZTÁLY TANÍTÓJA.

Gyakorlati vezérkönyv az elemi népiskola harmadik osztályában kötelezett összes tantárgyak tanítására.

A NEGYEDIK OSZTÁLY TANÍTÓJA.

Gyakorlati vezérkönyv az elemi népiskola negyedik osztályában kötelezett összes tantárgyak tanítására.

E kötetekben szerző a miniszteri tantervhez és a gyermekek felfogásához alkalmazva módszeresen dolgozta fel az elemi iskola négy osztályának összes tantárgyait. Verseny nélkül álló gyakorlati jelentőségüknek fogva Juhay vezérkönyveit ma már az ország minden jobb iskolájában vezérfontalul használják az oktatásnál, hatósági ajánlás és intézkedés folytán pedig a székesfőváros összes elemi iskolai könyvtárai részére is beszerették azokat.

Egy-egy osztály teljes vezérkönyvének ára: **5** kor.

Kaphatók az ATHENAEUM irod. és nyomdai részvénytársulatnál: Budapest, VII. kerület, Kerepesi-út 54. szám.

Az „ATHENAEUM” irodalmi és nyomdai részvénytársulat kiadásában (Budapest, VII. kerület, Kerepesi-út 54. sz. alatt) megjelent:

Anyák tanácsadója

és utmutatója gyermekek ápolásánál. Irta *Braidwood Murray B.*, volt gyermekkórházi főorvos. Az angol eredeti második kiadása nyomán átnezte és előszóval ellátta Dr. Eröss Gyula, a gyermekgyógyászat egyetemi magántanára. Ára csinos vászonkötésben ... **2** kor.

Legujabb!

A gyermekápolás

A magyar nép használatára. Irta *Dr. Oláh Gyula*. Megbecsülhetetlen tanácsok az egészséges, valamint beteg gyermekek ápolásához. Csinos kötésben ... **1** kor.

Kaphatók ugy a kiadóhivatalban, mint minden könyvkereskedésben.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut, 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r.-társulat Budapest.